

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/531/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115210232
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6115210232.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľky O. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Ul. L.. Z. X/XXX, XXX XX I., t.č. V. E. - T., proti odporcovi J. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. XX, XXX XX I. I., v konaní o zaplatenie 2 902,08 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 12C/205/2015-17 zo dňa 19. 08. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že navrhovateľke p r i z n á v a oslobodenie od súdnych poplatkov celkom.

odôvodnenie:

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“, resp. „prvostupňový súd“) odvolaním napadnutým uznesením zo dňa 19. 08. 2015 navrhovateľke priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 50%. V odôvodnení uznesenia okresný súd uviedol, že navrhovateľka sa návrhom na začatie konania domáhala zaplatenia sumy 2902,08 Eur s príslušenstvom na základe dohody o majetkovom vypořádání. Navrhovateľka požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu, že je t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, kde je pracovne zaradená a jej pracovná odmena je priemerne vo výške 16,52 Eur mesačne. Prvostupňový súd priznal navrhovateľke oslobodenie od súdneho poplatku v rozsahu 50 % (t. j. vo výške 87,06 Eur) prihladnuc na jej príjem, výšku súdneho poplatku (174,12 Eur) a skutočnosť, že navrhovateľka nemá žiadne finančné záväzky, úvery, pôžičky, ani vyživovaciu povinnosť.

Proti uzneseniu okresného súdu navrhovateľka podala v zákonnej lehote odvolanie. Žiadala, aby odvolací súd jej priznal oslobodenie od súdnych poplatkov celkom. Poukázala na svoje majetkové pomery, a to príjem vo výške 16,52 Eur mesačne v ústave na výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „ÚVTOS“), z ktorého mesačne dopláca na lieky, preto nie je v jej možnostiach zaplatiť súdny poplatok, a to ani po priznaní oslobodenia od súdneho poplatku v rozsahu 50% (vo výške 87,06 Eur)

V prvom rade odvolací súd konštatuje, že napadnuté uznesenie vydala vyššia súdna úradníčka. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie (§ 202 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej aj „O. s. p.“ a contrario), a preto podaním odvolania nedošlo k jeho zrušeniu zo zákona (§ 374 ods. 4 tretia veta O. s. p.). Z ustanovenia § 374 ods. 4 druhá veta O. s. p. vyplýva, že „odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakatel, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhovie, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.“ V tomto prípade zákonný sudca okresného súdu uviedol, že odvolaniu nemieni vyhovieť. Z toho vyplýva, že sú splnené procesné podmienky na to, aby o predmetnom odvolaní mohol rozhodnúť odvolací súd.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), vec prejednal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a vzhľadom k tomu, že neboli splnené podmienky na potvrdenie odvolaním napadnutého uznesenia (§ 219 O. s. p.), ani na jeho

zrušenie (§ 221 ods. 1 O. s. p.), uznesenie okresného súdu podľa § 220 O. s. p. zmenil a to z týchto dôvodov:

Podľa ustanovenia § 138 ods. 1 O. s. p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Uvedeným ustanovením je upravená možnosť súdu, aby účastníka, ktorý by bol inak povinný zaplatiť súdny poplatok, od tejto povinnosti oslobodil. O oslobodenie musí účastník požiadať. Súd môže účastníka oslobodiť od celej poplatkovej povinnosti, alebo mu môže priznať len čiastočné oslobodenie a to podľa jeho pomerov. Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce predovšetkým majetkové pomery a v prípade fyzických osôb i sociálne pomery účastníka. Aj keby pomery účastníka oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňovali, súd oslobodenie neprizná, ak by išlo o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že navrhovateľka spĺňa vyššie uvedené zákonné podmienky (atribúty) na to, aby jej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov celkom. Procesný úkon (návrh na začatie konania), ktorý je spojený s poplatkovou povinnosťou, patrí medzi základné subjektívne procesnoprávne oprávnenia účastníka konania, a teda ho nemožno automaticky považovať za procesný úkon, ktorý by mal charakter svojvoľného alebo zrejme bezúspešného uplatňovania alebo bránenia práva.

Z obsahu spisu a z odôvodnenia odvolaním napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd pri rozhodovaní o oslobodení navrhovateľky od platenia súdneho poplatku z návrhu na začatie konania nesprávne vyhodnotil jej pomery, teda jej aktuálnu finančnú a sociálnu situáciu, t.j. okresný súd neposúdil jej reálnu situáciu adekvátnym spôsobom.

Je nesporné, že navrhovateľka, ktorá je umiestnená v ÚVTOS, je zaradená do práce podľa § 42 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších právnych predpisov. Jej aktuálny priemerný čistý príjem je vo výške 16,52 Eur mesačne. Z obsahu spisu nevyplýva, že by navrhovateľka bola vlastníčkou nehnuteľností ani hnutelých vecí väčšej hodnoty. Podľa názoru odvolacieho súdu, aj keď navrhovateľka nemá dlhy ani vyživovaciu povinnosť, avšak zistené aktuálne majetkové pomery navrhovateľky prihladnuc na výšku súdneho poplatku (i po priznaní oslobodenia od súdneho poplatku v rozsahu 50%) odôvodňujú jej priznať oslobodenie od súdnych poplatkov celkom.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolaciemu súdu neostávala iná možnosť, než odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku (enunciáte) tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.